

equijs defunctoꝝ fidelium: quia p gr̃as hic enumeratas velut p q̃sdā dictas ad vitā ascēdit eternaz que tūc fidelibꝝ optatur et oratur.

XXIII

Psalmꝝ dñi i prima sabbati.

Psalms dñi i p̃ma sabbati. **P**ri-
ma sabbati dicit dies p̃ma p̃e
sabbatū. **H**ebrei nāqꝫ ppter di-
gnitatē sabbati oēs alios dies appellāt
nomie sabbati: dicētes primā sabbati. se-
cundā sabbati et dñiceps: sicut gentiles
dies appellabāt nomibus planetaz di-
centes diē lune. diem martis. diē mer-
curij 7 c. **C**hristiani vero omēs dies appel-
lant ferias: eo qꝫ omnibꝝ diebus a serui-
ope id ē a peccato cessare debemus. **I**n
p̃ma aut sabbati mundus cōditꝝ ē. et lux
diuisa a tenebris rebꝝ cōfusus atqꝫ infor-
mibus accipientibꝝ formas. et i eadē die
christus depositis mortalitatis tenebris
clarificatꝝ est: et hō depulsa peccatorum
caligine restauratus per christi resur-
rectionem. **D**e hac clarificatōe christi
et hominis repatōe agit hic ps. et est sēsus
tituli. **P**s iste est dñs qui loquitꝝ hic in p-
sona sua vel ecclesie. ps dico agēs dñi
clarificatōe dñi et hominis reformatōe: que
facta est in prima sabbati id ē i matutio
prime sabbati que dñica dicitꝝ. eadēqꝫ
dies fuit p̃ma i p̃mordiali rez conditōe
Intentōe monet victorē christū cū tri-
umpho suscipere. **M**odus talis triptitus
est psalmus. **P**rimo dicit totū orbē esse
dei: vt sicut nullus ab eius impio: ita et
a fide eius sit alienus. **S**ecundo deter-
minat quibus virtutibus p̃diti sint in
ecclesia ibi. **Q**uis ascendet. **T**ercio sup-
sticiosos a prauitate auocat: vt patulis
cordibus christū recipiant ibi. **A**ttolli-
te. **P**ropheta itaqꝫ a simili precōis qui
post triūphū totā terrā clamat esse victo-
ris r̃surrectōis christi gl̃ā attēdēs letꝝ ait

Domi est terra 7 plenitu-
do eius: orbis terraz et
uniuersi qui bitāt in eo.

Domi id ē christi qui est dominꝝ domi-
nantū ē terra id ē ecclesia fructifera. hec

terra bona sup quā euāgelicū semen ecclē
dit: et protulit fructū tricesimū. sexagesi-
mū centesimū. et plenitudo eiꝝ. id ē oīa
quibꝝ plena est ecclā. s. omnes sācti 7 cha-
rismata gratiaz. et hec terra id est ecclā
nō est parua: sed est dñs toto orbe et dñs om-
nibus qui in eo sunt. vnde s̃bdit. et ipsa
est orbis ter. et in ea sūt vñuersi qui ha-
bi. in eo vel ea. **C**ū em̃ clarificatus domi-
nus annūci at in fidē omniū gentiū: tūc
et totus orbis fit ecclā eius id ē in toto
orbe. et de toto orbe fit ecclesia eius. **E**t
merito ecclesia ē domini.

Quia ipse sup maria fundauit
eā: 7 sup flumina p̃pauit eam

Quia ipse fundauit eam. id est firmassi-
me statuit sup maria id est super omnes
fluctus seculi vt eos superet ne sibi noce-
ant: et p̃pauit eū orbem id est ecclesiaz
super flumina id est super cupidos huiꝝ
seculi vt enim flumina in mare fluunt:
ita cupidi homines labuntur in seculū
et hos etiam superat ecclesia que victis
dei gratia cupiditatibus secularibꝝ ad f-
cipiendam immortalitatez charitate pa-
ratur. **S**equitꝝ

Quis ascēdꝫ i montē dñi: aut
quis stabit i loco sancto eius:

Quis ascendet. **S**ecunda pars vbi de-
terminat quibus virtutibꝝ p̃diti sint
in ecclesia. **Q**uasi diceret. orbis id est ec-
clesia de toto orbe terrarum est domini:
non tamen ibi est nisi innocens. et hoc
dicit sub interrogatōe: vt attentos fō-
dat. **Q**uis ascendet in montem domini.
7 c. **H**el ad litteram possunt accipi supe-
riora. **D**omini est terra quam creauit et
plenitudo eius id est omnia quibus eā
ornauit. et non pars terre tantūz immo
or. terraz. i. totus mūdꝝ. et vni. qui ha-
in eo id ē oēs incole sunt dñi. et merito
Quia ipse s̃r ma. fū. eā: et sup flu. p̃e. eā
id ē statuit eā ne obruat a mari vel flu-
minibus. **S**equitꝝ. **Q**uis ascen. in mō.
O. orbis et omnes eius incole sunt do-
mini: sed in monte iusticie eius: non est
aliquis nisi innocēs. et ad hoc vtif infro

gatione dicēs. Quis ascēdet. **Q.** magno
nisi opus est. quis hic ponit p rarita-
te. nō p impossibilitate: in montē dñi. i.
in altā iusticiā domini. aut quis stabit
post ascensū. in loco sācto eius: sup ma-
riā et flumīa parato. id est. quis pma-
nebit i eo quo ascēdēs. **Q.** pauci ascēdūt
et pauciores permanēt. Multi em̄ ascen-
dunt: qui non perseverant. Deinde pre-
misse interrogationi respondet dicens.
Innocens manibus et mūdo
corde: qui non accepit in vano
animā suam: nec iuravit in do-
lo proximo suo.

Innocēs ma. et c. Et dicit utiqz illū ascē-
suz et pmanusz qui est innocens ad p-
ximū tribus modis. s. manu: et opere: et
corde: quod notat ibi. **Innocens** maib⁹
et mūdo corde et qui ē inocens i vrbis
et hoc est qd ibi ait. nec iura. i. do. et c. et
qui sibi ipsi inocēs est qd ibi dicit. Qui
nō acce. et c. q. d. querit quis ascēdet et
stabit ille utiqz qui est inno. mani. id ē.
pur⁹ i opibus: qz p manus opa intelli-
gūt. et q ē mū. cor. i. mūdo i cogitatōib⁹
et qui nō ac. a. s. i. vanū. i. qui nō depu-
tauit animā suā reb⁹ nō pmanētib⁹ et ca-
duci s: sed eā sentiēns imortalē: eternaz
desideravit. et ideo: nō iura. i. dolo. pxi-
mo. **Sicut** em̄ simplicia et nō fallentia
sunt eterna: ita prebuit se primo. nihil
pmittit vñ decipiat eū: ne dū peius fa-
ceret. Et nota q nō ait simpliciter: nō iu-
rauit: sed non iuravit i dolo. Ex quo da-
tur itelligi: q pmittit iuramēta simpli-
cia. et dolosa phibet. In dolo aut iurat
qui aliē factur⁹ est qz pmittit. cū piuriū
sit: nequit decipe credentē. Ille i dolo nō
iurat: q qd cogitat hoc predicat: et ope
implet. vel aīaz. hic sensualitatē accipit
et est: qui suā animā sensuālē. i. sensuali-
tatem que est inferior vis aīe: nō acce. i.
nō acceptabilem habuit. in vano. i. in
peccato. i. qui nullis eā fecib⁹ peccamī-
num post baptisimū maculavit. nec iura-
vit in dolo. primo suo: hec non mutāt.
Hic accipiet benedictōez a do-

mino: et misericordiāz a deo
salutari suo.

Hic accipiet. **Q.** debet quisqz innocens
esse: et sibi et primo et inde sūt ei hec pre-
mia. quia hic talis ascendet i montē dñi
quod quidē est ei a dño. et hoc est qd ait.
Hic acci. bene. a domino. id est. p domi-
benedictōem acceptā: ascendet: et stabit i
alta iusticia dei. vel ita. **Q.** ille qui pre-
dicta habet ascendet. illā vero nō habet
a se: s. a deo. qz **Hic acci. benedi.** id ē pre-
dicta bona a domino. et hec benedictio
p miam non p merita datur. quia pūs
p misericordiā peccata dimittit deus. et
hoc est quod ait: et acci. miam. id est. re-
missionem peccatoz p miaz factā a deo
saluta. suo. i. a christo. Et ne putes pre-
dicta de solo christo fore accipiēda. qz.

Hec est generatio querentiu
eum: querentium faciez dei iac-
ob.

Hec ē genera. i. tal⁹ est generatō omniūz
cōmuniter: querentiū eū vel deū: ac si di-
ceret. licet singulariter dixerim: ascēdēs
innocens accipiet. tamen hi tales nō sūt
pauci. s. ē gñatio. id ē. mltitudo bap̄mo
renata: et nō nisi querant deū. ideo ait.
querentiū eū. vel ita cōtinua. vere bene-
dictō erit p misericordiā sic em̄. i. p mi-
sericordiā nascūt i bap̄mo. qui querūt
eū: et hoc ē. **Hec ē gene. que. eū.** nō utiqz
p favore seculari vel p terrenis opib⁹.
sed querē. eū. id ē. deū. ita q faciē dei. i.
presentiā et cognitiōnem ei⁹ querūt dei
dico iacob. i. qui querūt deum vt iacob
quesiuit: quod faciunt illi qui feruenti-
ores alijs volūt preponi: vt eis prima-
tum det. sicut iacob fecit. quē preposuit
esau: c⁹ p̄mogēta hereditavit ita et xp̄ia-
no pp̄lo poscī nato dat de⁹ p̄matū iud-
is ablatū. i. xp̄m vñ esau. **Auferā** ab hieru-
salē caput et caudā.

Dyapsalma.

Attollite portas p̄cipēs uzās
et eleuamī porte eternas: et in-
troibit rex glorie.

Dyapsalma. Attol. por. **T**ercia ps christiana religioe declarata supsticiosos a prauitate auocat vt patefactis cordib⁹ christu admittat. **Q.** et qz nullus ascēdit vel stat nisi innocēs et pur⁹ ergo o vos pncipes mali et supsticiosi vt sūt hypo- crisiarche attol. vel tol. i. auferte ab ani- mis vris portas ve. i. mortis que a pñ- cipe diabolo posite sūt: p q̄s ipse ad cor- da intrat. **P**orte ille sūt vicia et peccata quibus locus sit diabolo i cordibus ho- minū et ptra illas portas mortis eleua- id ē exaltamī in cordibus hoīm por. et. i. omnis gratia: que veniēte christo da- ta ē. qui spiritu gratie plenus alios grā- rigauit vt spūalia nequicie de cordibus suoz pelleret. eleuamī dico: et sic introi- bit ad corda rex glē i. christ⁹ in quo sine supbia glēmur: qui precictus hūilitate: supbiam diaboli vt fortis athleta expu- gnare venit.

Quis ē iste rex glorie: dñs for- tis 7 potēs: dñs potens i pñio.

Quis ē iste rex glē? **I**nterrogat hic pphē- ta nō ppter suā ignoratiā: sed ad pñcen- dā iudeoz pñdiā et vt amplius christū pñmendādo: alios ad eius iūitet amorē. sic dicēs. **Q**uis ē iste rex glē: q̄ itatur⁹ ē ad corda: **R**espōdet describēs eū p vtu- tes q̄si pñprio nomie dicens. ipse est dñs absolute oīm fortis i rebus: etsi cū gla- dijs eū cepistis et potens: etsi pilato euz tradidistis dñs ē po. i. pñlio: vbi cōtra diabolu pugnauit et ptra iudeos. **N**e ez- go in pugna vos iudei eū supasse pute- tis etsi aduersus eū ad horā pñualuisse videamī. **S**equit^r

Attollite portas pñcipes urās 7 eleuamī porte etnales: 7 itro- ibit rex glorie.

Attol. vel tol. por. **C**ōgemiatō ē hic pre- dicta ei hic repetit vt ampli⁹ defmīnz q̄s sit rex glē. et nō p singla vt pñ fecerat di- cēdo potēs. fortis. 7 c. s. sicut pñs pre- mittēs ppheta interrogatōem

Quis est iste rex glorie: dñs

uirtutū ipse est rex glorie.

Quis ē iste rex glē? **B**reuē et totū rñdz scz dñs vñtutū celestiu. i. angloz vel vir. id ē grāz: qz oīmib⁹ oia dat dōa: vel dō. vir. i. terrenoz pñcipū ipse ē rex glē vbi apud nos ē vñtutū in hebreo habet sab- baōth: quod intēpretat^r exercituū vel mi- liciāz vel vñtutū. **A**lter **A**ttol. vel tol. li. 7 c. **P**ñcipes dicit demones qui pñci- pari homib⁹ volūt. **A**it ergo **O** pñci- pes tenebrāz qui pñmatū in hominibus queritis. tollite portas vestras id est au- ferte aditus cupiditatis et timoris: ne i- pediant dominum venientem quos sta- tuiſtis in animis hominum. vt per eos ad decipiēdos homines intretis: dum timent non timēda. et cupiunt non cu- piēda. et vos porte etnales: id est a- ditus eterne vite. scilicet renunciatiōis seculo et conuersionis ad deum. eleua- mini id est exaltamini in cordibus ho- minum. et sic introibit rex glorie. id est christus i quo sine supbia gloriemur: q̄ superauit portas mortis. et patefecit si- bi celestes ianuās: implens quod dixē- rat. **G**audete quoniam ego vici mundū **Q**uis est iste? **P**auz admirans morta- lis natura: dum audit regem glorie in- traturum. et querit. **Q**uis est iste rex glo- rie? **R**espondet propheta. **I**psē est do- minus fortis et potens: quem tu infir- mum et oppressuz putasti: ipse est domi- nus potens in pñlio. i. vbi contra mor- tem pugnauit. contracta vel cōtrecta ci- catrices eius: et sentiens te temperatam i mortalitate reddita. infirmitate nanqz hominis soluta: que terris debebat: vbi cum morte belligeratum est. firmata est clarificatio domini. **S**equitur. **A**ttolli- te vel tollite **E**git supra contra demōes hinc iam itur in celum id est celestes an- gelos alloquitur: qui solebant ab homi- bus adorari et exclamat iterum ppheta dicens eis: vos etiā celestes pñcipes tol. por. ve. quas habetis in animis hoīm. qui adorant militiam celi i. **A**nte christi nanqz aduentum: permittebant se bo- ni angeli adorari: illa adoratiōe que du

lia est nō latría: vt sibi potius q̄ mal' an-
gelis reuerētia exhibere ab hoib²: s̄ p² i
carnatōez ex hūilitate atqz subiectōe q̄
debent domio suo. p̄hibent hoies ado-
rare se: vt intelligant hūmanā naturā in
christo: sup omnē creaturā exaltatā. vñ
i apocalypsi angel² dixit iohāni. **No-**
li me adorare: cōseruus em tu² sū 7 fra-
trum tuoz. Sequit^r. et eleuamⁱ por. eter-
na. i. porte etne iusticie: et charitatis: 7
castitatis: per quas vnū verum deus di-
ligat anima: et non fornicet^r sub multis
qui dicūtur dii. et sic itroibit rex glorie.
i ad mentē: vt ad dexterā patris interpellz
id est. interpellare pro nobis credatur.
Quis ē iste rex glē: do. vir. ipse ē rex glē.
Princeps etiā h² aeris. qui ante prima-
tū habebat: in homie miratur et querit.
Quis est iste rex glē. Rñdit. ppheta. do-
mi. vir. i. celestiu vel terrenaz. ipse ē rex
glē. etiā supra te glorificato corpe. per-
git ille tentat² sup om̄s angelos. tēdit il-
le ab angelo preuaricatore tentatus. Ne-
mo ergo vestz princeps nequā se obijciat
atqz intercludat iter ipsi² ad nos. vt tan-
quā deus habitet in nobis atqz colatur.
El aliter. Attollite. vel tol. por. Dicit
hec dauid ppheta i psona angeloz sibi
assumpta: qui christū precesserūt: descen-
dentē ad inferos vel ascendētē ad celos
Angeli ergo pceūtes christū ad ifernuz
dicūt tartareis potestatib². O vos p̄ci-
pes inferni. tollite portas vestras. i. au-
ferte potestātē vestrā: qua vsqz nūc om̄s
in iferno detinebatis. et ipsi idem prece-
dentes christū: in ascensione dicūt. et O
uos porte eternales: que hacten² eratis
clausē. scilicet aditus celi. ingressus pa-
radisi. eleua. i. apiamⁱ. et itro. r. g. i. chri-
stus i celū. hic est sūm² sacerdos q̄ i veti
lege semel in anno cum sanguine intra-
bat in sancta sanctorum. Mirant^r aut de-
mones et querūt. Quis ē iste rex glē: Q.
nos regē nostz habē. i. diabolu. et iste
rex glē quis ē. Rñdent angeli christū pre-
cedentes ad infernum. ipse est dominus
fortis et potens: qui mortem vicit 7 dia-
bolum: dominus potens in prelio: con-

tra diabolu principē vestrū: qui alliga-
uit fortem: et nūc venit euertere domuz
eius: et diripe vasa. i. confringere iferna
lia claustra: et educere captiuaz captiui-
tatē. **Attollite por.** virtutes mīstre pre-
cedētes christū in ascensione: ad alias ce-
lestes clamant: vt viam domino venien-
ti apiant: ei qz occurrant. **O p̄ci. celi at-**
tollite portas vestras. id est. reſerate ce-
lestes aditus venienti domino. et o vos
porte eter. ele. i. aditus celi. et eternalis
ingressus pateat. apian^r etherec ianue.
et eternaz ediu value. et itro. rex glē in
celū vt ad dexterā patris interpellz pro
nobis. Ipse aut virtutes angelice nouo
mysterio carne iduti stupefacti: querūt
cum admiratōe. Quis ē i. r. g. Quib² i
spōdēt alie. dñs v. ip. ē r. g. Et alit^r. at
tol. por. 7 c. P̄ci pes hic appellat scōs.
de qb² alibi dici^r. Et nūc reges itel. et pe-
trus ait. Hos estis genus electū. regale sa-
cerdotiū. gens sācta. Q. quia null² ascē-
dit: nisi innocēs et mūdus. ergo o vos
p̄ncipes. i. fideles. qui estis genus electū
regale sacerdotiū. attol. por. v. i. ampli-
ficatē bōa opa: p que de² itrat. et ele. por
te et. et itro. r. g. Hec et seqntia nō mutā-
tur a lectōe p̄me expositōis vsqz attolli.
vbi ē repetitō precedētū: vsqz ad finē.

In finem psalmus dauid.

In fi: ps dd. Ps iste ē psolatō fidelū cō-
tra aduersā sc̄li. et ē hic orō ecclē i hoc se-
clō grauē afflicte. q̄i orō ppli i babilōe
p̄stituti. Dic. n. ecclā loquit^r: q̄i penitens
grauiter flagellatus qui preponitur ali-
is: ne murmurent in aduersis. Qui i se
exptus mīam et iusticiam dei per miseri-
cordiā blandit^r. per iusticiam terret. et ē
hic ps primus p litteras hebrei alphabe-
ti digestus. etsi non per omnes. Quidā
enim scribunt p oēs. qdā nō. illi q̄ p oēs
scribūt: illos significāt: q̄ oib² p̄fecti vir-
tutib² cātant dei laudes. q̄ nō p omnes.
minus p̄fectos laudatores significāt. et
est sensus tituli. Ps iste dirigēs nos in
finem. id est in christū: attribuitur dd. i.
ecclesie que hic loquit^r in psona peniten-
tis: p flagella correcti. Intētō mouz i ad